

JOŽE AMBROŽIČ: PREKRŠČEVALEC.

Zgodovinski roman.

(Nadaljevanje)

Ko je zborovanje minilo in so možje posedli po klopih krog mize, je prišel pogovor tudi na Trdeta. "Nič ne more storiti prav nič!" je trdil prvi...

Zavlekli so Trdeta za vas in ga pokopali med grmovjem. Rok je še potepal zemljo po grobu in zamrmral: "Tako se naj zgodi vsakemu izdajalcu naše vere!"

Za kruhom.

Povest.

Poljski spisal: H. Sienkiewicz. Poslovenil: P. Miklavc.

(Nadaljevanje.)

Lepi, rumeni dan ustajal je iz vode, solnce je gredo neprestano toplješe, veter vel pomilovalno nad dekletom, in race, krožeče v ozračju, kričale so, kakor bi je hotele prebuditi. Lovro je sstelel svoje suknjo, pokrtil Mariči noge in udeja se mu je jela povračati v sree.

rati usta in gledati, kako človek pred človekom kleči in mu poljuba noge. V Ameriki je to nečuvna reč! Toda stari gospod počel se je na zijake jeziti. "To ni vaš 'business' — dejal jim je angleški — idite le za svojim 'businessom!'"

(Dalje prihodnje sredo.)

PREVEČ ZDRAVIL.

Veliko ljudi boleha, ker živajo preveč zdravil. Da se rešijo bolečin, vbadanja in drugih, vživajo zdravila vrh zdravil, ali vse nič ne pomaga, bolezen se slabša. Še najboljše je prenehati z drugimi zdravili in prijeti le s Trinerjevim ameriškim prebavnim grenkim vinom.

Pise Gregor Korobač, pl. Gajzla.

Huda prede v današnjih časih... tem, ko je bil že trapast? Je li mogoče kaj takega? "Če je to mogoče" se začudi lepa deva.

tem, ko je bil že trapast? Je li mogoče kaj takega? "Če je to mogoče" se začudi lepa deva. "Kolkar je meni znano, imajo skoro vse evropske države to areo, da jim vladajo kronani norec, ali pa čisto navadne, trapaste šleve."

štiri vogle rezana. Na nji pa potica, še na več voglov narezana. Na stolu Gajzla tam sedi, pa potico v rokah zmiraj drži! Bil je potemtakem čisto naraven pojav, da je bilo, prej omenjenih voglov, čimdalje manj. Neka sitna rediteljica je dolgo študirala, da li hoče mizo od mene prenumfati, ali mene od mize. Sledjaci se je odločila za zadnje in posledica je bila, da sva s stolom plesala tango po dvorani. To je bil prvi ples v mojem življenju in se pri tem so se nucele izključno stolove noge.

padla mi je ponudil kandidatura, češ, da bo enoglasno izvoljena, za predsednico, (ker kraljice nimamo v Ameriki.) Pa veste kaj se je zgodilo? Grdo me je pogled'vala in se mi posmehovala. Rekla je: saj nisi moj! Poskušal sem pri drugi, tretji, pa vse zaman. Nobena niti kandidature ni hotela sprejeti, kaj šele, da bi se pustila voliti. Naslonil sem se na podboje in lamentiral: "Kaj mi koristijo državljanski papirji? Prosti državljani proste republike sem, voliti pa ne morem, kot bi želel." V istem hipu je godba zaigrala tisto znano: There's a little bit of bad in every good little girl; they're all the same. Saj to je pa res, sem si mislil, pogegnul z rokavom preko oči in odšel v mrzlo temno polnoč. Gajzla.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inokorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois. GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. UPRAVNI ODDEK: Predsednik: John Vogrli, box 214, La Salle, Ill. I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 86, Girard, Kans. II. Podpredsednik: Jožef Kuhelj, 9489 Ewing ave., So. Chicago, Ill. Tajnik: John Verderhar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Blagajnik: Anton J. Terboves, P. O. Box 1, Cleora, Ill. Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill. NADZORNI ODDEK: Jože Ambrožič, 351 box, Cannonsburg, Pa. Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill. F. S. Tauchar, 674 Absay Ave., Rock Springs, Wyo. POROTNI ODDEK: Anton Hrast, 811-95th Ave., New Duluth, Minn. Anton Peterlin, 6307 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jože Radišek, 679 box, Smithton, Pa. Rudolf Pleteršek, 436 box, Bridgeville, Pa. Alhina Hočevar, 18 Beard Ave., Detroit, Mich. UREDNIK "PROSVETE": Jože Zavrtnik, 2821 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. VERHOVNI ZDRAVNIK: F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov: TAJNIŠTVO S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov: JOŽE AMBROŽIČ, Box 351, Cannonsburg, Pa. ZADEVE PREPIRLJIVE VSEBINE, ki sta jih rešili prva in druga stanica, se pošiljajo na naslov: ANTON HRAST, 611-95th Ave., New Duluth, Minn. VSI DOPISI, rasprave, članki, naznanila itd. za "Prosveto" se pošiljajo na naslov: UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois. VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročnina, oglaš., se pošiljajo na naslov: "TRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. V korespondenci s tajništvom S. N. P. J., uredništvom in upravitelstvom "Prosvete" ne rabite imen urednikov, marveč napišite naslov, ko je tu naveden, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena. Seje gl. upravnega odbora se vrše redno vsakega 1. in 15. v mesecu ob osmih zvečer v prostorih jednotnega poslojpa. Oglasite se pri Frank-u Breganti BUFFET, GOSTILNA. Dobra postrežba z Blatz pivom, vinom, raznovrstnim žganjom, dobre smotke in prenočišča za potuke. Se priporočam! Tel.: Hanover 4980. — 233 Reed Street, Milwaukee, Wis. Priporočam svojo gostilno v obliki vsem Slovincem in Hrvatom v okolici Youngstown, O. Kadar potujete skozi mesto ali po opravku, se oglasite pri meni. Imam raznovrstne dobre pijače, sveže pivo, brinjevec, slivovec, visky, smotke itd. Jožef Cigole, E. 397 Federal St. Youngstown, O. ROBERT W. LAYER ARCHITECT. 118 N. La Salle St., Chicago, ki je izdelal načrt za gl. urad S. N. P. J. se priporoča Slovincem za izdelovanje stavbinskih načrtov. Tel. Franklin 6601. TEL. NA DOMU AUSTIN 86008. Dr. LORENZ, specializist možkih bolezni. Jas sem edini hrvaško govoreči specializist možkih bolezni v Pittsburghu, Pa. DR. LORENZ. 644 Penn. Av. II. nadst., na ulici. Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popoldne. Nedelje od 10. dop. do 2. popol. SE PRIPOROČAMO! Ako želite dobiti sveže meso, dobro in točno postrežbo, potem pridite k nam imamo dobro meso, cena je zmerna. SKRABSKY BRO'S., Herminia, Pa. NORTH SIDE STATE BANK ROCK SPRINGS, WYO. IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00. Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI. Mi posluhimo česar vam priporočajo v stare ameriške po začetnih sedmih. Plačujemo 4 odstotne obresti na bančne vloge. Main, Konservativna in Napredna Institucija.

Mrs. Sanger aretirana in zopet izpuščena.

Boj za porodno kontrolo.

New York, N. Y.—Pred nekaj dnevi je policija udrila v kliniko za porodno kontrolo, katero nadzoruje znana Margareta Sanger na 46 Amboy St., Brownsville, Brooklyn, N. Y. Klinika se torej nahaja v okolišju najrevnejših slojev v New Yorku ali v takozvanem "tenement section". Policija je vodila policijska matrona Margarete Whitehurst, katera je poprej večkrat obiskala kliniko pod pretvezo, da je siromašna Nemka, ki potrebuje navodila glede omejenosti porodov. Margareta Sangerjeva je bila aretirana. Policija je našla v kliniki dvajset žensk, katere so morale dati svoja imena, češ, da jih bodo rabili kot pričice proti Sangerjevi. 27. t. m. je pa bila Sangerjeva izpuščena iz zapora proti jamčevini \$500. Z njo vred je bila izpuščena tudi njena samska sestra, Miss Fanny Mindell. "Zakon dol ali zakon gor, jaz bom učila ljudstvo o porodni kontroli, dokler ne spozna ameriška javnost, da je ta nauk del civilizacije, ne pa kakšno zločinstvo," je rekla Sangerjeva, ko je prišla iz zapora. Sangerjeva je bila pred enim letom pred sodiščem zaradi kršitve poštnega zakona, ki prepoveduje razširjanje informacij o kontroli porodov, ali porotniki so jo opustili. Margareta Sanger je 20. t. m. izjavila, da je "Liga za porodno kontrolo" odprla kliniko v New Yorku in da jo v kratkem odpre tudi v San Franciscu, Clevelandu in v drugih večjih mestih Amerike. Newyorská klinika je bila oglašena potom letakov v angleškem, židovskem in italijanskem jeziku in policija se je pričela takoj zanimati za to kliniko. Mesto New York ima namreč še poseben zakon proti pouku o porodni kontroli. Sangerjeva je ob enem izjavila, da je pripravljena na policijski napad, kajti njen namen ni, da bi vodila kliniko na skrivnem, temveč očitno, in organizacija, ki stoji za njo, bo vodila neizprosen boj od najnižjega do najvišjega sodišča v državi. Gibanje za porodno kontrolo po drugih mestih. Chicago, Ill. — Odbor za reforme "Chicago Women's Club" je imel zadnji teden sejo, na kateri se je razpravljalo tudi o porodni kontroli. Večina govornic se je naravnost zavzemala za propagando porodne kontrole. Dr. Anna Blount, ena glavnih govornic, je izjavila po seji, da so bile skoro vse navzoče članice za porodno kontrolo. Druge, ki so govorile v prid porodni kontroli, so: Mrs. Catherine Waugh McCullough, dr. Laura Sandler, dr. Rachel Yarros. "Porodna kontrola", je rekla Mrs. McCullough, "je ob enem kontrola samega sebe. Ženska, ki zna kontrolirati svoje telo, kontrolira ob enem svoje zdravje in to je najboljšje sredstvo za ohranitev zadovoljnega življenja." Dr. Sadler je dejala: "Vsakomur je znano, posebno pa zdravnikom, da bi bilo med mladimi zakonskimi ženami veliko manj ali pa nič nepostavnih operacij, če bi žene znale kontrolirati porod. V Ameriki je več takih operacij, kakor pa v kateri drugi civilizirani državi na svetu. Te operacije so odurna in nevarna praksa in bi se morale zatreti — ali kako jih je zatreti, če jih pa žene zahtevajo? Zato sem odločno za njuk

